

Rada
Evropské unie

Brusel 4. ledna 2023
(OR. en)

5049/23

STATIS 2

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	15. prosince 2022
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2022) 719 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ o statistikách podle nařízení (ES) č. 2150/2002 o statistice odpadů a o jejich kvalitě

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 719 final.

Příloha: COM(2022) 719 final

V Bruselu dne 15.12.2022
COM(2022) 719 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
o statistikách podle nařízení (ES) č. 2150/2002 o statistice odpadů a o jejich kvalitě

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o statistikách podle nařízení (ES) č. 2150/2002 o statistice odpadů a o jejich kvalitě

1. ÚVOD

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2150/2002 ze dne 25. listopadu 2002 o statistice odpadů¹ (dále jen „nařízení“) stanoví rámec pro tvorbu statistiky odpadů v Evropské unii. Ustanovení čl. 8 odst. 1 nařízení vyžaduje, aby Komise každé tři roky předložila Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění nařízení (s výjimkou první zprávy, která měla být předložena do pěti let od vstupu nařízení v platnost). Předchozí zprávy byly zveřejněny v letech 2008², 2011³, 2014⁴, 2016⁵ a 2020⁶.

Tato zpráva se týká kvality údajů o odpadech vzniklých a zpracovaných v roce 2018, u nichž sběr dat proběhl v roce 2020. Výsledky sběru údajů provedeného v roce 2022 nebyly v době vypracování této zprávy ještě k dispozici. Podle nařízení se údaje musí shromažďovat každý druhý rok v sudých letech, a to o:

- vzniku odpadů,
- zpracování odpadů a
- zařízeních pro zpracování odpadů, rozčleněné na úrovni NUTS 2.

2. NAŘÍZENÍ O STATISTICĚ ODPADŮ

Nařízení stanoví, jaké statistické údaje musí členské státy předkládat a jaká má být jejich kvalita. Definice jsou uvedeny ve směrnici 2008/98/ES o odpadech (rámcová směrnice o odpadech)⁷. Členské státy se mohou rozhodnout, jakou konkrétní metodu použijí pro sestavení statistiky odpadů. Mohou proto využívat stávající systémy sběru údajů, což minimalizuje administrativní zátěž spojenou s dodržováním nařízení. Nařízení stanoví primární statistiky, tj. údaje shromážděné přímo nebo prostřednictvím administrativních zdrojů, které však nejsou odvozeny z jiných statistik.

Nařízení (příloha I oddíl 7) vyžaduje, aby členské státy společně s údaji předkládaly i zprávu o kvalitě. V těchto zprávách musí členské státy odkazovat na prvky kvality, jež se běžně

¹ Úř. věst. L 332, 9.12.2002, s. 1.

² KOM(2008) 355 v konečném znění, 13.6.2008.

³ KOM(2011) 131 v konečném znění, 17.3.2011.

⁴ COM(2014) 79 final, 14.2.2014.

⁵ COM(2016) 701 final, 3.11.2016.

⁶ COM(2020) 54 final, 14.2.2020.

⁷ Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

používají v evropském statistickém systému⁸ a které stanoví nařízení Komise (ES) č. 1445/2005 o kvalitě statistik odpadů⁹.

Od svého přijetí bylo nařízení několikrát změněno. V září 2010 byla provedena technická aktualizace nařízení Komise (EU) č. 849/2010¹⁰, a to zejména za účelem zavedení změny klasifikace toků odpadu (EWC-Stat) a vymezení způsobů využívání odpadů „recyklace“ a „využití jako zásypový materiál“.

V roce 2018 byla směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 změněna rámcová směrnice o odpadech a stanovena lhůta pro provedení jejího obsahu do vnitrostátních právních předpisů do 5. července 2020. Tato změna nemá dopad na sběr údajů o statistice odpadů, na který se vztahuje tato zpráva.

Údaje shromážděné v souladu s nařízením jsou využívány jako podklad pro statistiky týkající se politických témat, jako např. oběhového hospodářství. V březnu 2020 přijala Komise akční plán pro oběhové hospodářství¹¹, který zahrnuje opatření pro monitorování pokroku EU na cestě k oběhovému hospodářství. Za tímto účelem Komise vypracovala monitorovací rámec s deseti ukazateli, který tvůrcům politik a veřejnosti umožňuje snadný přístup k příslušným údajům. Komise (Eurostat) tento monitorovací rámec zveřejňuje a udržuje¹². Ukazatele rámce *vznik odpadu*, *potravinový odpad*, *míra recyklace*, *konkrétní toky odpadu* a *míra využití oběhového materiálu* jsou zcela nebo částečně založeny na údajích shromážděných podle nařízení.

Údaje založené na tomto nařízení se rovněž používají ke sledování pokroku EU při plnění cílů udržitelného rozvoje. Komise (Eurostat) vydává každý rok zprávu doplněnou o online informační balíček¹³. Pro toto vykazování se používají ukazatele *míra využití oběhového materiálu* a *vznik odpadů vyjma hlavních minerálních odpadů*, a to v rámci cíle udržitelného rozvoje číslo 12.

3. VČASNOST A DOCHVILNOST

Příjem dat

Údaje a zprávy o kvalitě mají být Komisi (Eurostatu) předkládány každé dva roky do osmnácti měsíců od konce referenčního roku¹⁴.

⁸ Internetové stránky Eurostatu o podávání zpráv o kvalitě:
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview>.

⁹ Úř. věst. L 229, 6.9.2005, s. 6.

¹⁰ Úř. věst. L 253, 28.9.2010, s. 2.

¹¹ https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm.

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/indicators>.

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi>.

¹⁴ Nařízení (ES) č. 2150/2002, oddíl 7 bod 2 příloh I a II.

Dodržení lhůty pro předložení zprávy za referenční rok 2018 se oproti předchozím rokům nezměnilo. Celkem 22 členských států a jedna země ESVO poskytly úplné soubory údajů a zprávy o kvalitě včas. Tři členské státy předložily některé údaje méně než jeden měsíc po uplynutí lhůty. Dva členské státy a dvě země ESVO předložily údaje a zprávy o kvalitě více než jeden měsíc po uplynutí lhůty. Jedna země ESVO předložila soubory údajů více než šest měsíců po uplynutí lhůty.

Šest zemí západního Balkánu rovněž poskytlo údaje dobrovolně. Dvě z nich včas předložily úplné soubory údajů a zprávy o kvalitě a jedna včas předložila údaje o vzniku a zpracování odpadů. Ostatní tři země předložily pouze údaje o vzniku odpadů, a to více než dva měsíce po uplynutí lhůty.

Komise (Eurostat) podniká kroky, aby členské státy vyzvala, aby přezkoumaly své procesy získávání statistických údajů a poskytovaly kvalitní údaje ve stanovených lhůtách. Příslušné členské státy byly požádány o vysvětlení, proč byly údaje nahlášeny pozdě. Pro rok 2020 (údaje za referenční rok 2018) se zdá, že výjimečné opožděné vykazování bylo způsobeno především vážným narušením statistických činností způsobeným pandemií COVID-19.

Zveřejnění

Komise (Eurostat) ověřila údaje o vzniku a zpracování odpadů vykázané členskými státy a výsledky za referenční rok 2018 zveřejnila dne 14. září 2020 v online databázi Eurostatu¹⁵. Údaje o zařízeních pro zpracování odpadu podle regionů byly zveřejněny o dva dny později, dne 16. září 2020. K datovým souborům byly připojeny online články v sekci „Statistics Explained“ a další produkty k šíření.

4. ÚPLNOST

Počet chybějících údajů v dotaznících i počet členských států a zemí ESVO s takovou částečnou odpovědí v údajích o vzniku odpadů mezi referenčními roky 2010 a 2018 výrazně poklesl. V referenčním roce 2010 informovalo o chybějících údajích osm zemí, zatímco v referenčním roce 2018 jenom jedna země. Celkový počet chybějících údajů poklesl z 1 668 v referenčním roce 2010 na pouhý jeden v referenčním roce 2018.

Podobné zlepšení je patrné i u údajů o zpracování odpadů. V referenčním roce 2018 bylo hlášeno pouze šest chybějících údajů o zpracování odpadů oproti 263 chybějícím údajům v referenčním roce 2010.

Některé země vykazují důvěrné údaje, které Komise (Eurostat) nesmí zveřejnit. To vede k dodatečnému uplatnění sekundární důvěrnosti, tj. další údaje se nezveřejňují, aby se zabránilo tomu, že by jakýkoli uživatel mohl odvodit důvěrné vnitrostátní údaje. Aby se

¹⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

snížil podíl údajů, které nelze zveřejnit z důvodu sekundární důvěrnosti, přestala Komise (Eurostat) zveřejňovat řadu statistických souhrnů, např. o živočišném a rostlinném odpadu.

5. OVĚŘOVÁNÍ ÚDAJŮ KOMISÍ (EUROSTATEM)

Komise (Eurostat) pokračuje ve zlepšování a zdokonalování systému kontroly kvality údajů a v aktualizaci metodických pokynů pro členské státy. Tyto metodické pokyny jsou k dispozici na [internetových stránkách Eurostatu](#).

Od prvního shromažďování údajů podle nařízení v roce 2004 zavedla Komise (Eurostat) účinný systém kontroly kvality údajů získaných od členských států, který sestává ze dvou kroků.

V prvním kroku Komise (Eurostat) provede do dvou měsíců rychlé vyhodnocení předložených údajů a zpráv o kvalitě. V tomto kroku se ověřování údajů zaměřuje zejména na vnitřní soudržnost nových údajů a vývoj v čase. Analýza se provádí na vysoce souhrnné úrovni a jejím cílem je odhalit významná přerušení řad a potvrdit, že jsou údaje vhodné ke zveřejnění. Komise (Eurostat) poté zašle členským státům jednotlivé hodnotící zprávy. Tyto hodnotící zprávy mohou v případě potřeby vyžadovat vysvětlení a/nebo revizi údajů. Ověřené údaje Komise (Eurostat) zveřejní.

Druhým krokem je důkladné ověření. Údaje jsou analyzovány podrobněji (např. podle hospodářského odvětví nebo kategorie odpadu) a jsou srovnávány vzorce a vývoj v jednotlivých zemích. Účelem důkladného ověření je nejen odhalení nesrovnalostí, ale také zlepšení kvality údajů v dlouhodobém výhledu. Ověřovací kontroly zahrnují:

- srovnání objemu vzniklého odpadu s hodnotami z předchozích let pro každou ekonomickou činnost v rámci jednotlivých zemí,
- srovnání údajů za každou ekonomickou činnost mezi jednotlivými zeměmi,
- srovnání objemu vzniklého a zpracovaného odpadu pro jednotlivé kategorie odpadu v rámci jednotlivých zemí,
- křížové kontroly s údaji o odpadech vyplývajícími z jiných oznamovacích povinností, jako je sledování dodržování předpisů podle jiných právních předpisů týkajících se odpadů.

Výsledky se prověřují ve vztahu: i) ke zprávám jednotlivých zemí o kvalitě; ii) ke zpětné vazbě z prvního kroku vyhodnocení; iii) ke všem ostatním dostupným dokumentům, např. zprávám z předchozích let. Výsledky jsou poté projednány s vykazujícím členským státem.

6. ROZSAH

Rozsah údajů

Členské státy musí sestavovat statistiky o vzniku odpadů za všechna hospodářská odvětví a domácnosti. Tyto statistiky musí zahrnovat odpady vzniklé v rámci využívání nebo odstraňování odpadů – tzv. druhotné odpady. Statistiky musí zahrnovat také odpady z malých podniků (s méně než deseti zaměstnanci), ačkoli na základě čl. 3 odst. 2 nařízení by tyto malé podniky měly být pokud možno z průzkumů vyňaty, pokud značným způsobem nepřispívají ke vzniku odpadů. V případě, že se u malých podniků průzkum neprovádí, jsou údaje buď shromažďovány z administrativních zdrojů, nebo jsou stanoveny odhadem.

Statistiky o zpracování odpadů a o zařízeních pro zpracování odpadů musí být sestaveny za všechny provozovatele zařízení pro zpracování odpadů. Některé velké podniky provozují vlastní zařízení pro zpracování odpadů a musí rovněž podávat hlášení.

Z ověřování statistik za referenční rok 2018 vyplynula tato dvě důležitá zjištění:

- Některé členské státy dosud nedokázaly poskytnout údaje o kategorii zpracování odpadů „využití jako zásypový materiál“¹⁶ a vykazují je jako „chybějící“ údaje. Některé používají kategorii využití jako zásypový materiál k vykazování skládkování, a předstírají tak menší skládkování a větší využití. Tento problém byl zjištěn během ověřování. Komise (Eurostat) vyzvala dotčené členské státy, aby tuto situaci zlepšily a vykazovaly zcela správné soubory údajů.
- U kategorie odpadu „odpady ze zdravotnictví a biologické odpady“ závisí rozlišení mezi nebezpečným a jiným odpadem na vnitrostátních právních předpisech. Například s lidskými ostatky nebo léky se zachází odlišně a tyto rozdíly nelze řádně odhadnout, což způsobuje problémy se srovnatelností této kategorie odpadů mezi členskými státy.

Členění podle hospodářských odvětví

Výsledky ověření ukazují, že určení hospodářského odvětví, které vytváří odpad, je považováno za dostatečně přesné. Případy nepravděpodobného přiřazení jsou vzácné. Obvykle jsou zjištěny při ověření, a byly by proto vysvětleny nebo opraveny. Výjimkou je vznik odpadů z vyřazených vozidel. Domácnosti a malé podniky často nevyřazují svá vyřazená vozidla z evidence samy, ale spíše je vyřazují autoservisy nebo prodejci automobilů, a jsou tak registrovány v jiné kategorii ekonomické činnosti (třída NACE Rev. 2), než je kategorie držitele vozidla. Tento problém se zlepšuje velmi pomalu, protože většina členských států se spoléhá na správné údaje o vyřazených vozidlech.

Kategorie odpadů

¹⁶ Podle čl. 3 bodu 17a směrnice 2008/98/ES se zasypáváním rozumí „jakýkoli způsob využití, při němž je vhodný nikoliv nebezpečný odpad použit pro účely rekultivace vytěžených oblastí nebo pro technické účely při terénních úpravách“.

Nařízení stanoví kategorie odpadů, které je třeba hlásit Komisi (Eurostatu). Kategorie se řídí Evropskou klasifikací odpadů pro statistiky¹⁷ (EWC-Stat). Nařízení nestanoví, že by se pro vnitrostátní sběr údajů měla používat specifická klasifikace.

Většina členských států shromažďuje údaje v souladu s evropským seznamem odpadů¹⁸, který zahrnuje 839 druhů odpadů. Nařízení Komise (EU) č. 849/2010¹⁹ obsahuje tabulku ekvivalentů pro převod kódů evropského seznamu odpadů na kódy klasifikace EWC-Stat. Rozsáhlé používání těchto dvou klasifikací zajišťuje vysokou míru srovnatelnosti, přinejmenším na souhrnné úrovni požadované nařízením. Komise (Eurostat) se domnívá, že celkový dopad chyb klasifikace na přesnost údajů je malý. Kdyby chyby klasifikace měly závažné dopady, byly by odhaleny během prvního ověření a okamžitě opraveny. V roce 2014 došlo k jedné takové chybě. V letech 2016 a 2018 nebyly pozorovány žádné takové chyby.

Vznik odpadu v EU převyšuje jeho zpracování

Celkové množství vzniklého odpadu a zpracovaného odpadu se v jednotlivých členských státech liší.

Rozdíl mezi množstvím vzniklého odpadu v EU a množstvím zpracovaného odpadu činí od roku 2008 přibližně 200 milionů tun. Toto množství odpovídá přibližně 10 % veškerého vzniklého odpadu. Tento rozdíl je od roku 2008 stabilní: v EU vzniká více odpadu, než kolik je ho zpracováno. Mezi kategoriemi odpadů je největší rozdíl u kalů a tekutých odpadů vzniklých při zpracování odpadů (přibližně 70 %), přičemž nejnižší (téměř 0 %) je u zemin.

Rozdíl je dán několika důvody:

- Odpad se vždy nezpracovává v zemi, kde vznikl. Údaje o dovozu a vývozu odpadů nejsou shromažďovány podle nařízení, takže nelze kvantifikovat rozdíly vzniklé dovozem a vývozem odpadů na základě údajů shromážděných v souladu s nařízením. Odhady založené na údajích zahraničního obchodu ukazují, že se tak dá vysvětlit přibližně jedna pětina rozdílu pro celou EU. V jednotlivých zemích může být tento dopad ještě vyšší.
- Roli hraje také obsah vody v odpadu. Údaje o všech kategoriích odpadů, vyjma kalů, se ve zprávách uvádějí v běžné nevysušené hmotnosti. Během fáze předúpravy, jako je přípravné zpracování pro odstranění (ošetření tekutého odpadu, např. průsakové vody nebo emulze oleje/vody), se hmotnost vody ztrácí a před konečným zpracováním má odpad značně sníženou hmotnost.

¹⁷ Aktuální verze EWC-Stat Rev. 4, která má 51 kategorií, stanovená nařízením Komise (EU) č. 849/2010.

¹⁸ Stanovený rozhodnutím Komise 2000/532/ES, naposledy změněný rozhodnutím Komise 2014/955/EU. Evropská klasifikace odpadů pro statistiky (EWC-Stat) je roztržena výhradně podle odpadního materiálu. Evropský seznam odpadů je mnohem více členěný než EWC-Stat a je založen na materiálu, použití materiálu a původu odpadů.

¹⁹ Úř. věst. L 253, 28.9.2010, s. 2.

- Některé operace jsou z působnosti přílohy II nařízení vyjmuty, například spalovací zařízení, která jako palivo využívají pouze specifický odpad z biomasy.
- Odpad vždy nevzniká a není zpracováván v témže roce. Odpad vzniklý v roce T může být zpracován v roce T+1. V prosinci/lednu ovlivňuje údaje změna kalendáře, některé odpady se také dočasně skladují.
- Zpracování odpadu může vytvářet nové druhy odpadu, a tak přispívat ke vzniklému odpadu, např. popel ze spalování odpadu může být také odpad. Za účelem kvantitativního vyhodnocení tohoto účinku Komise (Eurostat) odhaduje „druhotný odpad“, jenž je souhrnem odpadu, který vzniká při zpracování odpadu.
- Vyřazená vozidla nebo zařízení jsou vykazována jako taková pouze v rámci statistik vzniku odpadů. Vozidlo je složeno z různých materiálů, např. kovu a plastu. Ve statistice zpracování odpadů jsou nakonec uvedeny tyto materiály. Zpracování odpadu se vyhodnocuje na konci zpracovatelského řetězce, tj. po vyřazení a třídění. V rámci statistik zpracování odpadů jsou tedy vozidla a podobná zařízení vykazována pouze ve výjimečných případech.

Závěrem lze říci, že rozdíl mezi vznikem odpadů a zpracováním odpadů nevyplývá ze statistik těchto dvou kategorií, jež mají rozdílnou kvalitu. Místo toho odráží rozdíly v účelu těchto dvou kategorií a v pojmech, které se pro ně používají. Rozdíl by však měl být v určitých mezích v závislosti na třídě odpadu. Pokud jsou tyto meze překročeny, požádá Komise (Eurostat) příslušný členský stát o vysvětlení.

Od shromažďování dat v roce 2022 Eurostat rozšířil dotazník o kategorie, které jsou pro členské státy dobrovolné, s cílem sladit vznik odpadů a zpracování odpadů s údaji o dovozu/vývozu odpadů, ztrátách vody z odpadů atd. Eurostat hodlá aktualizovat své pokyny a požádat členské státy, aby tyto informace vykazovaly. Další kategorie zvýší kvalitu odhadů a rovněž přinesou relevantní informace v souvislosti s oběhovým hospodářstvím.

7. SROVNATELNOST

Časová srovnatelnost

Zprávy o kvalitě předkládané jednotlivými členskými státy jsou užitečným nástrojem pro sledování metodologických změn a jejich dopadu na srovnatelnost údajů. Tyto zprávy o kvalitě ukazují, že od roku 2004 téměř všechny členské státy značně zlepšily svůj přístup k vnitrostátním statistikám odpadů. Většina členských států nadále zlepšuje: i) kvalitu údajů prostřednictvím shromažďování údajů (např. odstraňováním nedostatků v údajích a zlepšováním rozsahu) a ii) účinnost svých metod.

Zlepšení shromažďování údajů během let způsobilo přerušování časových řad. Členské státy revidují datové soubory za předchozí roky, aby tato přerušování omezily, a uživatelé jsou o

těchto revizích informování. Komise (Eurostat) přerušení časových řad v šířených souborech údajů vyznačuje.

Srovnatelnost mezi jednotlivými zeměmi

Díky společným definicím a klasifikacím je srovnatelnost údajů mezi jednotlivými zeměmi u většiny odvětví a většiny druhů odpadů vysoká. Jak je však uvedeno v oddíle 6, dosud vznikají určité problémy při porovnávání údajů o nebezpečných odpadech v kategorii odpadu „odpady ze zdravotnictví a biologické odpady“ mezi jednotlivými zeměmi, protože „nebezpečnost“ je definována ve vnitrostátních právních předpisech. Hmotnostně největší kategorií odpadu jsou minerální odpady, neboť představují v průměru dvě třetiny celkového odpadu. To ztěžuje porovnání celkového množství odpadu vzniklého v jednotlivých zemích. Pro zvýšení srovnatelnosti zveřejňuje Eurostat údaje pro ukazatel „odpady vyjma hlavních minerálních odpadů“.

8. OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ

V roce 2022 byla revidována Příručka o statistice odpadů, jejíž předchozí verze pocházela z roku 2013²⁰. Verze 2022²¹ byla členskými státy zpřístupněna pro účely shromažďování údajů, které se uskutečnilo v létě 2022. V roce 2023 bude v příručce aktualizován způsob sladění údajů o zpracování odpadů a vzniku odpadů. Jakmile bude tato práce dokončena, bude revidovaná příručka zveřejněna. Nejdůležitější revize před březnem 2022 se týkaly:

- pravděpodobných a nepravděpodobných způsobů zpracování toků odpadů. Ověření někdy odhalí nepravděpodobné způsoby zpracování, jako je využití vyřazených vozidel jako zásypový materiál nebo spalování kovů, které je třeba opravit. Revize urychlí ověřování a zveřejňování údajů, neboť sníží počet potřebných oprav,
- přiřazování vyřazených vozidel k ekonomickým činnostem a domácnostem,
- výpočet množství sušiny a množství nevysušeného odpadu,
- pro sklo, železo, ocel, hliníkový šrot a měděný šrot byla přijata specifická kritéria pro stanovení toho, kdy odpad přestává být odpadem, která musela být začleněna do příručky,
- přesnější vymezení mezi využitím jako zásypový materiál, skládkováním a trvalým uložením,
- byly zapracovány právní revize od poslední verze (2010).

Většinu revizí již členské státy provedly. Byly zpracovány jako návrhy pokynů a poté projednány skupinou odborníků Eurostatu pro statistiku odpadů. Tyto pokyny byly začleněny do revidované příručky, takže veškerá metodika je k dispozici v jediném dokumentu.

²⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-13-015>.

²¹ <https://circabc.europa.eu/ui/group/b01d2930-990e-44fb-9121-a9a6b00a1283/library/7f7e72b2-edfe-471a-bdd1-303bf1b2eb7f/details>.

Členské státy ve svých zprávách o kvalitě prokazují snahu udržet zatížení podniků spojené s vypracováním zpráv na co nejnižší úrovni. To se odráží ve zvyšujícím se počtu zemí, které shromažďují informace o zatížení způsobeném vypracováním zpráv. Informace od respondentů se shromažďují pomocí dotazníků anebo se určují prostřednictvím zvláštních studií. Přibližně polovina členských států jako svůj hlavní zdroj informací pro statistiku odpadů používá správní údaje, takže nemusí poskytovatele údajů zatěžovat dalšími dotazníky. Jiné země užívají správní údaje jako jeden z mnoha zdrojů údajů. Malé podniky jsou z průzkumů vyňaty různými způsoby²².

Zvyšuje se počet členských států, které zavedly – nebo plánují zavést – systém elektronického vykazování. V těchto systémech jsou údaje požadované v souladu s právními předpisy o odpadech automaticky přeposílány ze zařízení zpracovávajících odpady vnitrostátním statistickým úřadům.

10. DOSAŽENÉ ÚSPĚCHY A VÝHLED

Úplnost údajů předkládaných členskými státy se v průběhu let neustále zlepšuje. Statistiky odpadů dosáhly u kategorií odpadu a odvětví vysoké míry srovnatelnosti mezi jednotlivými zeměmi. U členských států a zemí ESVO bylo dosaženo plného rozsahu údajů. Celkově jsou údaje za všechny členské státy a země ESVO kvalitní. Dvě země západního Balkánu poskytují údaje v odpovídající kvalitě, ostatní je dohánějí.

Právní předpisy o odpadech²³ revidované v rámci akčního plánu pro oběhové hospodářství obsahují přesnější pravidla pro hodnocení činností zpracování odpadů a přesnější definice. Očekává se, že změna rámcové směrnice o odpadech z roku 2018 bude mít omezený dopad na shromažďování údajů o odpadech, které v současné době probíhá za referenční rok 2020:

- místo výpočtu pro konečné zpracování odpadu je definováno přesněji. Očekává se však, že to nepovede k velkému zlepšení kvality údajů, protože většina členských států již tuto koncepci zavedla,

²² Vynětí malých podniků z průzkumů je řešeno různě. Některé země zahrnují malé podniky do výběrového šetření a výsledky extrapolují. Většina zemí však malé podniky zcela vylučuje v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení, který umožňuje vyloučit z průzkumů podniky s méně než deseti zaměstnanci, pokud značným způsobem nepřispívají ke vzniku odpadů. Alternativně mohou být údaje extrapolovány pomocí modelů odhadu založených na faktorech. Jednotlivé země zavedly různé prahové hodnoty pro vyloučení, které jsou většinou vymezeny počtem zaměstnanců nebo množstvím odpadu vytvořeného za rok. Některé země obě kritéria kombinují, aby se zajistilo, že do sběru údajů budou zahrnuty i malé podniky, pokud překročí stanovenou prahovou hodnotu pro vznik odpadů.

²³ https://ec.europa.eu/environment/waste/target_review.htm.

- v roce 2018 nahlásilo sedm zemí využití nebezpečného odpadu jako zásypový materiál. Od července 2020 nelze při využití jako zásypový materiál používat nebezpečné odpady. Vzhledem k tomu, že změna neplatí od počátku roku, nebude možné za vykazovaný rok 2020 kvantifikovat dopad změněné definice z hlediska hmotnosti.

Komise (Eurostat) aktualizovala příručku o statistice odpadů, aby zohlednila tato přesnější pravidla a začlenila pokyny o několika tocích odpadu. Členské státy tyto body pokynů již zavedly, takže účelem aktualizace příručky je soustředit pravidla na jednom místě. Komise nadále spolupracuje s členskými státy, a to i pomocí dalších opatření, například seminářů a výměn osvědčených postupů.

Komise (Eurostat) spolupracuje s několika členskými státy na mapování toků odpadů mezi jejich vznikem a konečným zpracováním odpadů, aby se zohlednily postupy předúpravy, jak je popsáno v oddíle 6.

Údaje o vzniku odpadů a zpracování odpadů jsou v současné době k dispozici za osm referenčních roků, tj. za každý druhý rok od roku 2004 do roku 2018. S prodlužujícími se časovými řadami jsou tyto údaje stále užitečnější a poskytují podklady například pro ukazatele související s oběhovým hospodářstvím nebo pro analýzy související s klimatem.